

Львівська національна музична академія імені М.В. Лисенка
Кафедра теорії музики

”ПОГОДЖУЮ”

Гарант освітньо-професійної програми,
декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

”ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

25 червня 2021 року

”ПОГОДЖУЮ”

Декан факультету музикознавства,
композиції, вокалу та диригування, доцент

Я. ОЛЕКСІВ

25 червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЛЬФЕДЖІО»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-професійна програма	Музичне мистецтво
Профілізація	Симфонічне диригування, Музикознавство, етномузикознавство, композиція
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін фахової професійно- практичної підготовки (ОК 3.8.7, ОК 3.13.7, ОК 3.14.7, ОК 3.15.6)
Загальний обсяг	6 кредитів ЄКТС (180 годин)
Форма підсумкового контролю	Заліки (2-4)
Термін викладання	2-4 семестри
Факультет	Музикознавства, композиції, вокалу та диригування
Форма навчання	Денна

Робоча програма навчальної дисципліни „Сольфеджіо” з галузі знань 02 Культура і мистецтво зі спеціальності 025 Музичне мистецтво оновлена відповідно до освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка «26» травня 2021 року (Протокол № 1)

Розробник:

БЕРНАЦЬКА Галина Олександрівна – доцент кафедри теорії музики

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри *Теорії музики* «22» червня 2021 р., протокол № 5

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета сприяти вихованню висококваліфікованих музикантів з широкою музичною ерудицією, в основі якої - добре знання музики різних стилів; стимулювати розвиток їх природних даних, чуйності сприйняття музики пробудити самостійність їх професійного науково-естетичного та музично-теоретичного мислення. Для підвищення рівня професійних знань з цієї галузі муз.-теоретичного циклу пропонується ввести **стильове сольфеджіо**.

Завдання оволодіти практичними слуховими навиками, розвинути різні види слуху, вивчити сольфеджіо у поєднанні із навиками аналізу (усного і письмового) мистецьких явищ різних епох і стилів, а також формувати навички практичного виконання різних музично-практичних завдань (письмових та усних) що розглядаються у спеціальних розділах програми.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1	Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово
ЗК 2	Здатність розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 4	Здатність до розв'язання проблем.
ЗК 5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7	Здатність до критики та самокритики.
ЗК 8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 10	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 12	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 13	Здатність працювати самостійно, виявляти ініціативу та лідерські якості.
ЗК 14	Здатність до використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	
СК 1	Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
СК 3	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
СК 4	Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
СК 6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
СК 7	Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
СК 9	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
СК 10	Здатність оперувати професійною термінологією.

СК 11	Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
СК 12	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
СК 13	Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
СК 16	Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.
СК 17	Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.
3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	
РН 1	Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час творчо-виконавської діяльності.
РН 2	Володіти методами та навичками ансамблевої гри / хорового співу, репетиційної роботи та концертних виступів.
РН 3	Демонструвати різні методики удосконалення творчо-виконавської діяльності.
РН 4	Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.
РН 5	Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.
РН 6	Демонструвати спроможність до самостійного дослідження наукової проблеми в галузі музичного мистецтва та написання роботи відповідно до вимог, готовність дискутувати і аргументувати власну позицію.
РН 7	Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.
РН 8	Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.
РН 9	Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській / та лекторській практичній діяльності.
РН 10	Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
РН 11	Вміти здійснювати педагогічну діяльність.
РН 12	Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу / диригування / теорії, історії музики / композиції.
РН 13	Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
РН 14	Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Розподіл аудиторних годин за курсами і семестрами									
	Екзамени	Заліки	Атестаційні		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота	I курс	II курс	III курс	IV курс						
						Всього	у тому числі:			Семестри									
	Лекційні	Індивідуальні	практичні				1	2		3	4	5	6	7	8				
	Кількість тижнів в семестрі																		
1	1	1	15	15	15	15	15												
Сольфеджіо	4	2-3		6	180	90			90		2	2	2						

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин					Самостійна робота
			Загальний обсяг	Аудиторних				
				Всього	у тому числі:			
					лекційні	індивідуальні	практичні	
I		2	30	30			30	30
	1							
	2	2	30	30			30	30
II		4	60	60			60	60
	3	2	30	30			30	30
	4	2	30	30			30	30

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2 семестр

	Змістовий модуль 1. Інтонування з листа та спів різного виду зразків.	Кількість Годин
Тема 1.	Читання ноти (спів з листа) конструктивних та художніх зразків:	2
Тема 2.	Спів: народні пісні (з текстом), солоспіви з супроводом, оперні арії, ансамблеві.	2
Тема 3.	Спів сольних та хорових партій різних стилів та епох.	2

Тема 4	Інтонувати та визначати на слух всі елементи музичної мови: акордові послідовності тощо	2
Тема 5	Співти послідовності однотональні, модулюючі.	2
Тема 6	Модуляційні послідовності в умовах класичного мажору – мінору	2
	<u>Змістовий модуль 2.</u> Ладова система музичного мислення і ладова організація музики.	
Тема 1	Записати різні види диктантів.	2
Тема 2	Імпровізувати різні форми завдань: підібрати супровід до даної мелодії.	2
Тема 3	Різні форми роботи: диктант	2
Тема 4	Самодиктант	2
Тема 5	Запис відомих наспівів	2
	<u>Змістовий модуль 3.</u> Розвиток гармонічного слуху: функційного, ладового. Спів дво,-триголосся	
Тема 1	Спів мажорних і мінорних гам, народних ладів, інтервалів (всіх видів).	2
Тема 2	Розспівки. Секвенції діатонічні, хроматичні модулюючі. Всі види тризвуків з оберненнями (секстакорд, квартсекстакорд)	2
Тема 3.	Розв’язання збільшеного тризвука у 6 тональностях	2
Тема 4	Сім видів септакордів: малий мажорний з оберненнями. Гармонічні послідовності однотональні, з відхиленнями, з модуляціями	2
	Всього	30
	<i>3 семестр</i>	
	<u>Змістовий модуль 4.</u> Спів одно, -дво, триголосних зразків гомофонної та поліфонічної музики	
Тема 1	Сольфеджування конструктивних та художніх зразків (Ладухін, Способін, Рукавішніков, Писаревський,).	4

Тема 2	Одноголосні вправи з відповідними труднощами	4
Тема 3.	Двоголосні інтервального та поліфонічного складу	4
Тема 4	Триголосні вправи відповідного рівня,	4
Тема 5	Чотириголосні гомофонно –поліфонічного складу.	4
	<u>Змістовий модуль 5</u> Інтонування та слуховий аналіз: інтервалів, тризвуків, септакордів	
Тема 1	Народні лади (інтонувати), слуховий аналіз (лади, інтервали)	4
Тема 2	слуховий аналіз (тризвуки з оберненнями)	4
Тема 3	. Інтонування 4 видів тризвуків	2
Тема 4	. Читка з листа зразків художньої музичної літератури.	2
	Разом	30

4 семестр

	<u>Змістовий модуль 6. Сильове сольфеджіо. Музика другої половини ХУІІІ – початку ХІХ століття</u>	
Тема 1.	Й.С.Бах -спів 2 гол. інвенцій	2
Тема 2	Й.С.Бах .2гол. інв	2
Тема 3	Музика синів Й.С. Баха	2
Тема 4	Класицизм. Й.Гайдн	1
Тема 5	Уривки з опер Моцарта	1
Тема 6	Вокальна творчість Бетовена	1
	<u>Змістовий модуль 6</u> Вокальна музика ХІХ –ХХ століття.	1
Тема 1	Уривки з творів Шуберта	2
Тема 2	Шумана – колористичність.	1
Тема 3.	Зразки з творів Шопена	1
Тема4	Ф.Ліст	1

Тема 5	Модальність у Б.Бартока	1
Тема 6	Й.Брамс	1
Тема 7	Фрагменти з М.Равеля	1
Тема 8	Уривки з творів К.Дебюсі	1
Тема 9	Технічні інтонаційні труднощі у творах композиторів	1
	<u>Змістовий модуль 7.</u> Спів зразків з музики українських композиторів	
Тема 1.	Спів укр. романсів : Стеценко	1
Тема 2	Степовий	1
Тема 3	Леонтович	1
Тема 4.	Лисенко	1
Тема 5	Людкевич	1
Тема 6	Безкоровайний	1
Тема 7	Ревуцький,	1
Тема 8	Уривки з творів композиторів Перемиської школи.	1
Тема 8	Особливості гармонії у композиторів – «шестидесятників».	1
Тема 9	Леся Дичко, В. Сильвестров.	1
	Всього за семестр	30
	Всього за курс	90

Самостійна робота

2 семестр

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1.	Й.С.Бах - 2-х чи 3-х голосні інвенції. Формування ладофункційної системи – ХУІІ ст.	4
2.	Й.С.Бах деякі 3-х голосні менш складні фуги.	5
3.	Й.С.Бах деякі 3-х голосні менш складні фуги.	5
	Поточний контроль	1
4.	Гайдн.	5
5.	Моцарт.	5

6.	Бетховен (зразки для сольфеджування та слухового аналізу)	3
	Підсумковий контроль (залік)	2
	Всього годин	30

3 семестр

1.	Романтизм : Шуберт, Шуман	4
2.	Шопен, Ліст	5
3.	Вагнер	5
4.	Гріг,	5
	Поточний контроль	1
5.	М.Равель	5
6.	Шопен	3
	Підсумковий контроль (залік)	2
	Всього годин	30

4 семестр

1.	М. Вербицький	1
2.	Д.Січинський	1
3.	В. Матюк	2
4.	М.Лисено	1
5.	В.Барвінський	2
6.	Л.Ревуцький	2
7	М.Колесса	2
8	Клс-Анатольський	2
9	Б.Фільц	2
	Поточний контроль	1
10	Ю.Іщенко	2
11	В.Губаренко	2
12	Л.Грабовський	2
13	В.Сильвестров	2
14	М.Скорик	2
15	Леся Дичко	2
16	Є.Станкович	2
	Всього	30

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Відмінно, А (90-100 балів)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 90 % від кількості занять, бездоганне та вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем, вміння застосувати теоретичні знання і термінологічний багаж для характеристики епохи і стилю автора твору.

Дуже добре, В (82-89 балів)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 85 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, володіння необхідним термінологічним багажем. Студент іноді може допуститися несуттєвих помилок.

Добре, С (74-81 балів)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 80 % від кількості занять, вчасне виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено дві-три суттєві помилки.

Задовільно, D (64-73 балів)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 75 % від кількості занять, виконання усіх завдань відповідної складності, при яких допущено до п'яти суттєвих помилок. Студент не достатньо орієнтується в теоретичному матеріалі, плутає термінологію, не вміє її застосувати

Достатньо, E (60-63 балів)

Поточна успішність – відвідування не менше ніж 70 % від кількості занять, виконання завдань відповідної складності, при яких допущено шість-вісім суттєвих помилок (26-30 балів). Студент слабо орієнтується в теоретичному матеріалі, його знання достатньо фрагментарні, являють собою набір окремих фактів, не пов'язані в цілісну систему.

Незадовільно FX (35-59)

Поточна успішність – відвідування менше ніж 50 % від кількості занять, невиконання завдань або їх виконання на низькому технічному, рівні, що не відповідає вимогам. Студент не здатний логічно вибудувати причинно-наслідковий ряд розвитку ідеї; не володіє спеціальною термінологією; не може застосувати своїх знань на практиці. Оглядовий рівень опанування матеріалу.

Незадовільно F (0-34)

Поточна успішність – відвідування менше ніж 30 % від кількості занять, невиконання всіх контрольних робіт або їх виконання на дуже низькому технічному, рівні, що навіть приблизно не відповідає вимогам. Студент не орієнтується ані в теоретичному матеріалі, ані в необхідній термінології.

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку (диференційованого) та екзамену
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	
30-31	E	задовільно
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.
3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.
4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.
2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.
3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.

4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на державному іспиті.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Виноградов Г. Елементарна теорія музики та сольфеджіо. Г. Виноградов. — К. : Музвидав, 1991. 106 с.
2. Виноградов Г. Інтонаційні труднощі. К., 1977
3. Євпак Є. Хорові розспівки / Євпак Є. - Київ, 1978
4. Збірники українських народних пісень (наприклад, Лисенка, Леонтовича, . Людкевича, Ревуцького та ін.)
5. Колесса Ф. Шкільний співаник / Колесса Ф. - Репринтне видання. - Київ, 1990.
6. Лемішко М. Музичні диктанти (одно-, дво- та триголосні) для середньої та вищої ланок музичної освіти/ Михайло Лемішко. Ред.-упор. Наталія Завісько, Вероніка Завісько, Уляна Карпа. –Львів: Видавництво Львівської Політехніки, 2022. – 74с.
7. Павлюченко Етюдів для співу (посібник з сольфеджіо). К., 1974
8. Смаглій Г. Сольфеджіо, ч.1-6. Харків: Факт, 2010
9. Турнеєв С. П. Музичний диктант. Методичний посібник з навчального курсу «Сольфеджіо». Харків : Вид-во «Водний спектр Джі-Ем-Пі», 2017. 64 с.
10. Флис В., Якуб'як Я. Сольфеджіо для всіх класів ДМШ - К. Музична Україна, 1987.
11. Якуб'як Я. Деякі вправи з сольфеджіо. – К. Муз. Україна, 1972.
12. Dannhauser A. Solfege des Solfeges. In three books. Book I.
13. . Dannhauser A. Solfege des Solfeges. In three books. Book II. |
14. . Dannhauser A. Solfege des Solfeges. In three books. Book III. |